

Z rozbouřeného moře do nebeských oblaků

Texty na tento týden

Daniel 7

Základní verš

„Království, vladařská moc a velikost všech království pod celým nebem budou dány lidu svatých Nejvyššího. Jeho království bude království věčné a všechny vladařské moci ho budou uctívat a poslouchat.“ (Da 7,27)

Vidění zaznamenané v 7. kapitole knihy Daniel, kterému se budeme tento týden věnovat, je paralelou snu z 2. kapitoly a dále rozvíjí to, co bylo zjeveno. Zaprvé, vidění se odehrává v noci a ukazuje moře rozbouřené čtyřmi větry. Obraz vody v noční temnotě připomíná stvoření, ale zde je celé stvoření jakoby zdeformované. Zadruhé, zvířata ve vidění jsou nečistá nebo různé smíšená, což symbolizuje porušení stvořitelského uspořádání. Zatřetí, zvířata jsou zobrazena jako vládnoucí síly. Zdá se, jako by se tyto mocnosti zmocnily vlády, kterou v zahradě Eden Bůh svěřil Adamovi (člověku). A začtvrté, s příchodem Syna člověka se obnovuje Boží vláda a Bůh ji svěřuje těm, kterým právem náleží. To, o co Adam v ráji přišel, obnovuje Syn člověka prostřednictvím nebeského soudu.

Výše uvedený popis přináší panoramatický pohled na biblické obrazy, které můžeme pozorovat na pozadí mnoha symbolů. Naštěstí přichází anděl a vysvětluje některé důležité detaily, takže jsme schopni pochopit hlavní obrysy tohoto úžasného vidění.

Budování společenství

- Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?
- Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.

ČTYŘI ŠELMY

¹V prvním roce vlády Belšasara, krále babylónského, viděl Daniel sen, vidění mu prošla hlavou na jeho lůžku. Hned tedy v hlavních rysech ten sen popsal. ²Daniel řekl: „Viděl jsem v nočním vidění, hle, čtyři nebeské větry rozbouřily Velké moře. ³A z moře vystoupila čtyři veliká zvířata, odlišná jedno od druhého. ⁴První bylo jako lev a mělo orlí křídla. Viděl jsem, že mu byla křídla oškubána, bylo pozvednuto od země a postaveno na nohy jako člověk a dáno mu lidské srdce. ⁵Hle, další zvíře, druhé, se podobalo medvědu. Bylo postaveno tváří k jedné straně. Mělo v tlamě mezi zuby tři žebra a bylo mu řečeno: „Vstaň a hojně se nažer masa!“ ⁶Potom jsem viděl, hle, další zvíře bylo jako levhart a mělo na hřbetě čtyři ptačí křídla. Bylo to zvíře čtyřhlavé a byla mu dána vladařská moc.“

¹⁷Ta čtyři veliká zvířata, to čtyři králové povstanou v zemi. (Da 7,1–6.17)

Osobní studium

Přečti si 7. kapitolu knihy Daniel. Jak bys shrnul podstatu toho, co Daniel popsal? O čem je celé vidění?

Každá šelma, kterou Daniel viděl, odpovídá určité části sochy z Nebúkadnesarova vidění. Nyní je však každé království představeno mnohem detailněji, a jak je řečeno Danielovi, šelmy znázorňují pohanská království (Da 7,17). Kromě čtvrté připodobňuje Daniel šelmy ke známým nečistým zvířatům. Nejde o náhodný výběr, ale každé z nich má určité charakteristiky, které ukazují na vlastnosti představovaných království.

Lev: Lev je zvíře, které velmi výstižně charakterizuje Babylón. Okřídlený lev zdobil zdi královského paláce a dalších skvostů babylónské architektury. Lev představený ve vidění nakonec přišel o svá křídla, byl pozvednut ze země, postaven na nohy jako člověk a dostal srdce člověka. Tento proces symbolizuje Babylónskou říši během vlády jednotlivých králů.

Medvěd: Medvěd představuje spojenou říši Médů a Peršanů. Skutečnost, že zvíře podobné medvědovi „bylo postaveno tváří k jedné straně“ (Da 7,5), naznačuje nadřazenost Peršanů nad Médy. Tři žebra v zubech symbolizují tři nejdůležitější říše, které Médo-Peršané porazili: Lýdie, Babylón a Egypt.

Levhart: Rychlý levhart představuje Řeckou říši založenou Alexandrem Velikým. Čtyři křídla způsobí, že je šelma ještě rychlejší, což výstižně odkazuje na Alexandra, který si za několik let podmanil celý známý svět.

Strašlivá a hrůzu vzbuzující šelma: Zatímco předchozí šelmy se podobaly zmíněným zvířatům, tato je jedinečná. První šelma byla „jako“ lev, další byly „podobné“ medvědovi a levhartu, ale čtvrtá není připodobněna k žádnému zvířeti. Tato šelma s mnoha rohy se jeví jako o mnoho krutější a nenasytnější než předchozí. Výstižně představuje pohanský Řím, který si podmanil svět, vládl mu a ničil ho.

Aplikace

Zmíněná tisíciletí lidských dějin se odehrála přesně podle předpovědi. Uprostřed chaosu, nejistoty a neklidu můžeme mít jistotu, že Bůh vládne. Co se z toho můžeš naučit nejen o důvěryhodnosti Písma, ale také o jistotě, kterou máme v Bohu?

MALÝ ROH

⁷Potom jsem v nočním vidění viděl, hle, čtvrté zvíře, strašné, příšerné a mimořádně mocné. Mělo velké železné zuby, žralo a drtilo a zbytek rozšlapávalo svýma nohama. Bylo odlišné ode všech předešlých zvířat a mělo deset rohů. ⁸Prohlížel jsem rohy, a hle, vyrostl mezi nimi další malý roh a tři z dřívějších rohů byly před ním vyvráceny. Hle, na tom rohu byly oči jako oči lidské a ústa, která mluvila troufale. (Da 7,7.8)

Osobní studium

Včera jsme poznali, že mocná a hrůzu vzbuzující šelma s deseti rohy, která svou krutostí ovládla svět, představuje pohanský Řím. Nyní se zaměříme na malý roh a mocnost, kterou představuje. Jak je ukázáno ve vidění, čtvrtá šelma má deset rohů, z nichž byly tři vylomeny, aby udělaly místo pro malý roh. Tento roh má lidské oči a ústa, která „mluvila troufale“ (Da 7,8; ČEP), „vedla pyšné řeči“ (Da 7,8; B21). Je zřejmé, že malý roh povstal z toho, co představovala hrozná šelma. Malý roh určitým způsobem navazoval na to, co bylo typické pro pohanský Řím, a dále to rozvíjel. Jakoby šlo o pozdější stadium téže mocnosti.

Daniel pozoruje, jak malý roh vede boj proti svatým. Anděl mu vysvětluje, že tento

roh je králem vyvíjejícím tři činnosti namířené proti zákonu:

1. říká velké věci proti Nejvyššímu,
2. sužuje a pronásleduje svaté Nejvyššího,
3. pokouší se změnit posvátné období a předpisy.

Výsledkem jeho působení bude, že „svatí budou vydáni do jeho rukou...“ (Da 7,25). Anděl kromě toho uvádí i časový údaj o době působení malého rohu: *čas a časy a polovina času*. V uvedeném kontextu prorockého vyjádření slovo *čas* znamená „rok“ a vyjádření *časy* označuje totéž období v takzvaném „duálu“, což představuje „dva roky“. Celkově jde tedy o časové období tři a půl prorockého roku, a to podle principu „den za rok“ vyjadřuje období 1 260 let. Během tohoto času bude malý roh růst, útočit na Boha, pronásledovat svaté a pokoušet se změnit Boží zákon.

Aplikace

Přečti si také text 2Te 2,1–12. Pokus se najít podobnosti mezi „člověkem nepravosti“ a malým rohem. Jak tomuto textu rozumíš? O jaké mocnosti se zde hovoří?

ZASEDL SOUD

²⁴A deset rohů – z toho království povstane deset králů. Po nich povstane jiný, ten se bude od předchozích lišit a sesadí tři krále. ²⁵Bude mluvit proti Nejvyššímu a bude hubit svaté Nejvyššího. Bude se snažit změnit doby a zákon. Svátí budou vydáni do jeho rukou až do času a časů a poloviny času, ²⁶avšak zasedne soud a vladařskou moc mu odejmou, a bude úplně vyhlazen a zahuben. ²⁷Království, vladařská moc a velikost všech království pod celým nebem budou dány lidu svatých Nejvyššího. Jeho království bude království věčné a všechny vladařské moci ho budou uctívat a poslouchat.“ (Da 7,24–27)

Osobní studium

Po vidění o čtyřech šelmách a aktivitách malého rohu prorok sleduje scénu nebeského soudu (Da 7,9.10.13.14). Když zasedl soud, byly rozestaveny stolce (ČEP), nebo trůny (ČSP; B21), a na svůj trůn usedl „Věkovitý“ (Da 7,9). Jak ukazuje nebeská scéna: „tisíce tisíců sloužily jemu a desetitisíce desetitisíců stály před ním“. Potom „zasedl soud a byly otevřeny knihy.“ (Da 7,10)

Je důležité si všimnout, že tento soud se objevuje po období 1 260 let působení malého rohu (z historického hlediska jde o období let 538 až 1798; více v části na pátek), ale před ustanovením Božího království. Třikrát se v tomto vidění vyskytuje následující posloupnost:

- působení malého rohu (538–1798),
- nebeský soud,
- věčné Boží království.

Přečti si verše Da 7,13.14.21.22.26 a 27. Jaký prospěch má z uvedeného soudu Boží lid?

Starý zákon představuje různé podoby soudu, ale ten, o kterém se hovoří v Da 7, je odlišný. Jde o vesmírný soud ovlivňující nejen malý roh, ale i svaté Nejvyššího, kteří nakonec dostanou království.

Daniel 7. kapitola neposkytuje podrobnosti o soudu ani nepřináší detaily o jeho začátku a konci. Naznačuje však, že soud začíná jako reakce na útok malého rohu proti Bohu a jeho lidu. Jde tedy o zdůraznění začátku soudu, který má vesmírný dosah. Z následujících kapitol (Da 8 a 9, budeme o nich hovořit v následujících týdnech) se dozvíme o tom, kdy soud začal, a o skutečnosti, že tento soud souvisí s očistěním nebeské svatyně během nebeského dne smíření. Celý kontext jasně hovoří o tom, že v nebi se odehraje předadventní soud ve prospěch Božího lidu (Da 7,22).

Aplikace

Proč je správné pochopení toho, co pro nás Ježíš udělal na kříži, důležité, abychom mohli prožívat jistotu v den soudu (Ř 8,1)? Jak spolu souvisí evangelium a soud? Nahání ti představuje Božího soudu strach, nebo prožíváš pokoj? Proč?

PŘÍCHOD SYNA ČLOVĚKA

¹³Viděl jsem v nočním vidění, hle, s nebeskými oblaky přicházel jakoby Syn člověka; došel až k Věkovitému, přivedli ho k němu. ¹⁴A byla mu dána vladařská moc, sláva a království, aby ho uctivali všichni lidé různých národností a jazyků. Jeho vladařská moc je moc věčná, která nepomine, a jeho království nebude zničeno. (Da 7,13.14)

Osobní studium

Uvažuj o úvodních verších. Jak je zde charakterizován „Syn člověka“? Jak tomuto výrazu mohl rozumět ve své době Daniel? Proč se Ježíš v Novém zákoně (např. Mk 13,26; Mt 8,20; 9,6; L 9,26 a 12,8) označoval právě tímto titulem?

Zasedl soud a na scénu přichází nejdůležitější postava: Syn člověka. Kdo to je? Zaprvé, Syn člověka se zjevuje jako výjimečná nebeská bytost. Jak však naznačuje její titul, tato bytost má i určité lidské rysy. Jde tedy o božskou a zároveň lidskou bytost, která přichází jako důležitá a aktivní součást soudu. Zadrhé, Syn člověka přichází „s nebeskými oblaky“, což je v Novém zákoně typický obraz druhého příchodu Ježíše Krista. V textu Da 7,13 však Syn člověka není zobrazen jako ten, kdo přichází z nebes na zem, ale přemísťuje se horizontálně z jednoho místa nebes na jiné, aby se zjevil před „Věkovitým“. Zatřetí, zobrazení „Syna člověka“ přicházejícího s nebeskými oblaky je viditelným představením

Pána. Tento obraz také připomíná nejvyššího kněze, který, obklopen kouřem z kadidla, vchází v den smíření do svatyně svatých, aby očistil svatyni.

Syn člověka je i královskou postavou. Je mu dána „vladařská moc, sláva a království, aby ho uctivali všichni lidé různých národností a jazyků“ (Da 7,14). Sloveso přeložené jako „uctívat“ se v kapitolách 1 až 7 nachází devětkrát (Da 3,12.14.17.18.28; 6,17.21 a 7,14.27) a vyjadřuje myšlenku vyjádření úcty božstvu. Náboženský systém, představený malým rohem, při své snaze změnit Boží zákon ničí a deformuje uctívání, které náleží jen Bohu. Soud, o kterém se zde mluví, ukazuje obnovení pravé bohoslužby. Bohoslužebný systém ustanovený papežstvím staví (mimo jiné) padlou lidskou bytost na místo prostředníka mezi Bohem a lidmi. Daniel však ukazuje, že jediným prostředníkem, schopným před Bohem lidstvo zastupovat, je Syn člověka. Vždyť jak zdůrazňuje Písmo: „Je totiž jeden Bůh a jeden prostředník mezi Bohem a lidmi, člověk Kristus Ježíš.“ (1Tm 2,5)

Aplikace

Uvažuj o všem, co se z Písma dozvídáme o životě a charakteru Ježíše Krista. Proč může být pro nás povzbuzením, že právě on je ústřední postavou soudu popisovaného v 7. kapitole knihy Daniel?

SVATÍ NEJVYŠŠÍHO

¹⁸Ale království se ujmou svatí Nejvyššího a budou mít království v držení až na věky, totiž až na věky věků.

²¹Viděl jsem, že ten roh vedl válku proti svatým a přemáhal je, ²²až přišel Věkovitý a soud byl předán svatým Nejvyššího; nadešla doba a království dostali do držení svatí.

²⁵Bude mluvit proti Nejvyššímu a bude hubit svaté Nejvyššího. Bude se snažit změnit doby a zákon. Svatí budou vydáni do jeho rukou až do času a časů a poloviny času.

²⁷Království, vladařská moc a velikost všech království pod celým nebem budou dány lidu svatých Nejvyššího. Jeho království bude království věčné a všechny vladařské moci ho budou uctívat a poslouchat. (Da 7,18.21.22.25.27)

Osobní studium

Co podle úvodních veršů – dobrého i špatného – čeká Boží lid?

V těchto verších je Boží lid popsán jako „svatí Nejvyššího“. Ze slov proroka se dozvídáme, že jsou napadeni mocností představanou malým rohem. Tito „svatí Nejvyššího“ zůstávají věrni Božímu slovu, a proto jsou během vlády papežského systému pronásledováni. Křesťané byli pronásledováni i během vlády pohanské Římské říše (kterou představovala samotná čtvrtá šelma). Ve verši Da 7,25 je však popsáno, jak jsou svatí pronásledováni malým rohem, který povstal po skončení pohanské fáze Říma.

Boží lid však nebude podroben pronásledování pozemskými mocnostmi navždy. Království světa budou nakonec nahrazena Božím královstvím. Je zajímavé, že v samotném vidění bylo království předáno Synu člověka (Da 7,14); když však přichází

anděl, podle jeho slov jsou to právě „svatí“, kdo dostává království (Da 7,18). Nejde tu však o rozpor. Syn člověka je totiž úzce spojen s lidmi věrnými Bohu a jeho vítězství je vítězstvím těch, které zastupuje.

Když se velekněz ptá Ježíše, zda je Mesiášem, Božím Synem, Ježíš poukazuje na texty [Ž 110,1](#) a [Da 7,13.14](#) a říká: „Já jsem. A uzříte Syna člověka sedět po pravici Všemohoucího a přicházet s oblaky nebeskými.“ (Mk 14,62) Ježíš je tím, kdo nás zastupuje před nebeským senátem. Porazil síly temnoty a dělí se o své vítězství s těmi, kteří přicházejí k němu. Nemusíme mít proto žádný důvod k obavám. Jak říká apoštol Pavel: „Ale v tom ve všem slavně vítězíme mocí toho, který si nás zamiloval. Jsem jist, že ani smrt ani život, ani andělé ani mocnosti, ani přítomnost ani budoucnost, ani žádná moc, ani výšiny ani hlubiny, ani co jiného v celém tvorstvu nedokáže nás odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu.“ (Ř 8,37–39)

Aplikace

Danielovo proroctví popisuje s velkou přesností dějiny lidstva tisíce let dopředu. To nás může naplňovat důvěrou a jistotou do budoucnosti. Jak se z tvého pohledu doplňují prorocké předpovědi s tím, co pro nás vykonal Kristus?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Zběžný pohled do dějin ukazuje, že po rozpadu Římské říše, po útoku barbarů ze severu, využil římský biskup příležitosti a porazil tři barbarské kmeny a sama sebe v roce 538 ustanovil za vládce nad Římem. Na základě toho si přisvojil několik politických a institucionálních funkcí, které v minulosti náležely římským císařům. Z tohoto vlivu se postupně rozvinulo papežství, které mělo mnohé světské i náboženské pravomoci. To trvalo až do roku 1798, kdy Napoleon zbavil papežský systém moci. Nebyl to konec Říma, ale bylo dočasně zastaveno pronásledování. Papež o sobě nejen tvrdil, že je Kristovým „náměstkem“, ale prosadil i mnoho doktrín a tradic, které byly v rozporu s Písmem. Peklo, očistec, zpověď, změna příkázání o sobotě na svěcení neděle, to jsou jen některé z mnoha pokusů o změnu „doby a zákona“, které přinesl papežský systém.

„Člověk není schopen ve své vlastní síle čelit útokům a obviněním nepřítele. Ale Ježíš, náš Přímluvce, obhajuje každého, kdo mu skrze pokání a víru odevzdá svou duši. Na kříži Golgoty získal dostatečně silné argumenty, kterými dokáže vyvrátit každé obvinění. Protože dokonale zachoval Boží zákon, byla mu dána veškerá moc na zemi i na nebi. Žalobci svého lidu říkají: ‚Budeš potrestán, satane! Svůj lid jsem vykoupil vlastní krví, jsou uhlíkem vyrvaným z ohně.‘ (Za 3,2) A všechny, kdo se na něj ve víře spoléhají, ujišťuje: ‚Pohled, sňal jsem z tebe tvou nepravost a dal jsem tě obléci do slavnostního roucha‘ (Za 3,4).“ (PK 586.587; OSU 220,221)

Otázky k rozhovoru

1. Soustředte se znovu na charakteristiky malého rohu, který povstal na základech – a zůstal součástí – čtvrté šelmy, Říma. Jak nás jasná identifikace této moci může ochránit před různými spekulacemi o její podstatě, včetně myšlenky, že malý roh odkazuje na pohanského řeckého krále, který se vytratil z dějin více než sto padesát let před prvním příchodem Krista? Jak nás to může ochránit i před představami, že malý roh je pouze jakási budoucí mocnost, která se má teprve objevit?

Praktický závěr

- Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

- Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.
- Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?
- Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

_____	_____
_____	_____
_____	_____